

Tiosesi o 'Uvea mo Futuna

'Lua fagonogono

Ko te ta'u o te Tui ?

Koteā 'ia te Tui?

'E putupu tu tatatou talanoa Tui. 'E tou lau 'e tou tui. Koteā tatatou mahino ki te kupu 'aia ? 'E vave pē tatatou tali fēnei ki te fehu'i 'aia pea 'e mole hala : « 'E au ma'u te tui, he'e au tui ki te 'Atua. » 'E mo'oni kā 'e mole fe'auga te palalau 'aenī.

'E lau mai e te tohi kāpite,' Youcat "mai te 'alatike 153 ki te 162 :

« Ko te tui, ko te potó pea mo te falalá. » Ko tona 'uhiga, 'e kita tuipau 'e iai 'ia te 'Atua pea kita fia fakafalala kiā te Ia pea ko ia 'e kita fakafelōgoi ai kiā te Ia.

Ko'enī faka'iloga e 7 o te tui 'e ma'u i te tohi kāpite "Youcat":

1. "Ko te tui ko he me'a'ofa tofu ia o te 'Atua, 'e ina foaki mai mokapau ne'e tou kole ki ai mo he loto kātoa." Ko tona 'uhiga, ko te Tui, 'e mole ko he fua ia o takita fakafuafua tokotahi, ko te loto o te 'Atua ke ina foaki mai 'ia te tui. Ne'e foaki mai pea tou talitali i totatou papitema, o hagē he tega'i pulapula ne'e tō ki totatou mafu, pea 'aki te tokoni a te Laumālie Mā'oni'oni, kua liliu ko hotatou tofi'a ke tou tokaga'i o fakahomo ke lahi.

2. "Ko te Tui ko he mālohi lahi 'alu kehe, 'e 'aoga tāfito mai kiā tātou ke feala ai hotatou haofaki." Ko he mālohi 'e ha'u mai te 'Atua. Mole ko he me'a faigafua te tui ki he me'a, pe ko he tahi, 'e mole kita sio - mata ki ai, tāfito lā mokapau ne'e mole 'alu mama'o takita ako, pe'e kua kita māhani pē i te kumi fakamo'oni ki te siensia pe'e kua hoki kita tui pe ki te me'a 'ae kua hā-mata mai hona fakamo'oni. 'E 'aoga tāfito ia ke tuku e te 'Atua te mālohi 'aia ki 'otatou loto ke feala ai foki ke tou tui 'e iai te 'Atua pea 'e feala tana fakafelōgoi mai kiā tātou.

3. « Ko te Tui ko he filifili 'āteaina a te tagata ,ne'e ina fai aki he 'atamai lāulelei i te lakaga ne'e faka'io ai ki te faka'afe faka'atua. »

'E faka'apa'apa 'ia te 'Atua ki totatou 'āteaina pea 'e mole ina fakakinau'i he tahi ke tui kiā te ia. 'E faka'amu ke to'o tatatou filifili, ne'e kua lelei tatatou fakakaukau ki ai, pea ke liliu totatou tofi'a (kote'uhi ko te tui ko totatou tofi'a) ne'e ko he fili ne'e ha'u mai te loloto o totatou mafu, tatau ai pe'e he'eki mo mahino me'a fuli kiā tātou.

4. « Ko te Tui ko he mo'oni tukupau pea ko tona fakamo'oni ko Sēsū. »

Ko te tui ki te 'Atua pea mo te 'Evaselio, o hagē ko te tui ki te 'Ēkelesia, ko takita tuipau pē 'aia kiā mo'oni ne'e tou tali mai te 'Ēkelesia, pea ko te ma'uli kātoa o Sēsū, tona pūluhia pea mo tana toe tu'uake pea mo tona 'Evaselio ko ni fakamo'oni ia o mo'oni 'aia ne'e tupu ai tana mole toe tu'ania 'ia te mate. Ne'e toko kaugamālie ,tagata mo fafine, ne'e natou momoli 'onatou ma'uli pea mamate 'uhi ko tanatou tui.

5. « Ko te tui 'e mole feala ke katoa lelei mokapau mole ina fakalagalaga 'ia te 'ofa. »

Ne'e lau fenei e Sagato Sākopu (2, 26) : « O hagē ko te sino, 'e mate mokapau 'e mole kei he 'aele ke mānava, 'e fēia mo te Tui, 'e mate, mokapau 'e mole fakahoko ni ana gāue. 'E mo'oni, kapau 'e tou tui pea 'e tonu foki ke 'iloga. 'E mole tou faka'iloga 'aki ni lea mālie, kā, o hagē ko Sēsū, 'e tonu ke tou ma'uli'i ke 'iloga 'ia tatatou fe'ofanaki. Ko tona 'uhiga, 'e tonu ke tou fakamo'oni 'aki totatou fa'ahiga ma'uli ,ki te kāiga , 'e tou 'o'ofa 'iā nātou ,o hagē ko te 'ofa a te 'Atua kiā nātou.

6. « 'E tuputupua'ia te Tui, mokā 'e tou fakalogo lelei tu'uma'u ki te Folafola a te 'Atua ,pea mokapau 'e tou tauhi he felōgoi ma'uli mo te folafola a te 'Atua, 'aki te Faikolé. »

I te lakaga kua tou 'ui ai, kua fakama'ua e te Tui 'aia ke tou 'ilo'i 'ia te 'Atua, ke tou fakafelōgoi kiā te ia, pea ke ma'uhiga age i hokita kaume'a pē. Kua faka'ilo'ilo mai kiā tātou e te 'Atua 'ia Ia totonu 'aki tana Folafola, pea 'aki tona 'Alo : Folafola a te 'Atua ne'e tupu tagata. Kapau 'e tou loto ke akeakea tatatou Tui, pea 'e tonu ke tou fafaga ia 'aki tatatou fagono, tatatou lau, tatatou metitasio ki te Folafola 'aia a te 'Atua, kua foaki mai i te Tohi-tapu. Ko te lau o te Folafola a te 'Atua, ko tona metitasio'i, ko tona ma'uli'i, 'aki te mālama o te Laumālie Mā'oni'oni, ko'enā agafai 'e tou lalahi ai i te Tui.

7. « 'E foaki mai i te lakaga nei, e te Tui, he fa'ahiga pāaki, pe ko he fa'ahiga mālama mo mahino, ki te fiafia 'e tou ma'u anai i Selō. » Koteā tona tupu'aga ? Kote'uhi 'e fakafealagia e te Tui ke tou felāve'i, o tahi, mo te 'Atua pea tou kamata ma'uli ai i tona 'ofa !

'E feala leva ke au lau fenei :

Kapau kua kita nofo mo te Tui, ko tona 'uhiga kua kita tuipau 'e 'ofa 'ia te 'Atua 'iā kita ,pea 'e kita talitali mo ma'uli ki te 'ofa 'aia. Pe'e koteā lā te 'aoga o takita tui ki te 'Atua, mokapau 'e mole kita tui 'e ina tokaga'i kita pea 'e 'ofa 'iā kita ? Kote'uhi kā 'e kita tui kiā te Ia, pea 'e kita fakafelāve'i kiā te Ia, 'e kita tuku age ke 'ofa 'iā kita, 'e kita fakatalitali 'ia te 'ofa 'aia pea kita tali ki ai mo tokita laumālie katoa, 'e kita holi ke kita vaevae 'ia te 'ofa 'aia mo te haha'i fuli. Ko te tui, ko tona 'uhiga, ko te fia fakatalitali o me'a 'e fia fakamahinohino mai e te 'Atua hu'uga mo Ia totonu pea hu'uga mo tātou pē.

'E mole ko he me'a faigafua 'ia te tui !

'E ma'u mai te tohi kāpiti "Youcat" i tona 'alatike 21 : « Toko kaugamālie nātou 'e natou lau 'e mole gata pē i te tui, 'e tonu foki ke natou toe popoto. Kā ko te kupu ko « tui » 'e nofo mo'ona 'uhiga e lua, pea 'e tahi'alu pē te 'uhiga takitahi. Kā fakalavelave e he tahi tō fakamalu ki te tagata-gāue, pe ne'e tonu mo lelei te fetu'i o tona fakamalu, pea tali age ki ai : « 'E au hagē'ia pē ! », ko te tali 'aenī, 'e mole ina lele'ia, kote'uhi, 'e fia 'ilo'i lelei e te tagata tō fakamalu, 'e ina fia 'ilo'i papau. Kā 'e kapau lā ne'e ina kole ki hona kaume'a, ke ina fetu'i tona fakamalu pea tali fenei mai e tona kaume'a : ' Ko'enī, ne'e ko au totonu 'aē ne'e au teuteu'i. Tui mai koe kua 'osi tokalelei. » 'E tui 'ia te tama fakatō fakamalu ,pea ko te palalau lā 'aia , 'e ma'uhiga age ia i te poto, ko he poto ia kua mahino pau kiā ia. 'E fonu i te falala. Ne'e fenā lā te Tui 'aē ne'e ina taki 'Āpalahamo ki te kele o te fakapapau, tui 'aia ne'e ina fakafealagia ke tu'uma'u tanatou tui o a'u ki te maté, pea 'e ko te tui pē 'aia 'e ina lolotoga hapai nei, 'iā 'aho nei, 'ia te haha'i kilisitano 'e lolotoga fakataga'i. Ko te tui 'aia , 'e ina 'aofi 'ia te tagata i tona 'uhiga tagata katoa. » I te 'aho nei, 'e feafea'i taku tui ? Pe'e ko he ki'i tui fēia pē, pe'e ko he tui 'e ina fakama'ua au ki te 'Atua pea mo te haha'i ? Ko he tui 'e ina fakatupu he 'ofa ki te 'Atua pe ko he tui 'e ina fakatupu he matakū ki te 'Atua, he tu'ania ?

Koteā 'ia te kakano o taku tui ? 'E au tui kiā 'ai? Kiteā ? Ko te tali ki te fehu'i 'aenī, 'e tou lau i te 'ahotapu fuli. Ne'e kua fakanounou e te 'Ēkelesia ,pea 'e tou higoa ia ko te « Credo », ko tona 'uhiga fakalatina, « 'E au tui ! » Ko te faikole 'aia 'e mole katoa, kā , 'e ina fakamahino mo hua'aki 'ia ma'uhiga 'e tonu ke tou tui ki ai.

'E tou fakamahino takitahi anai 'alatike o te kole 'aia, 'iā fagonogono kā tufa atu 'iā 'aho kā hoko mai.

'Alikī e, 'e au tui pea 'e au fia me'ame'a i taku tui.